

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Sinodul arhidiecezan.

Vorbirea de deschidere

a *Inaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu.*

*Christos a înviat!
Domnilor deputați!*

Mă bucur foarte Domnilor, când după un an de multe cercări grele și pentru biserica noastră am fericea a vă vedea și în acest period sinodal aproape pe toți cei vechi întruniți în sinod arhidiecezan, la consultarea celor necesare pentru biserica noastră națională, și salutându-vă cordial, rog și din acest loc Ceriul, să trimită asupra noastră Duhul înțelepciunii și al înțelegerii.

Precum se știe, Domnilor, după multele timpuri grele câte au trecut și peste fericiții noștri străbuni, singura noastră moștenire părintească, ce ne-au putut-o lăsa, este biserica noastră națională, cu sublima ei misiune religioasă și culturală.

Ea ne este, Domnilor, acel te-saur scump și neprețuit, care pe lângă toate cercările grele, cărora și înșiși a fost spusă în cursul trecutului, cu putere magică ne-a păstrat tot ce avem mai scump: legea, limba și datinile străbune, și prin acestea ființa tuturor celor ce au ținut cu tărie la ea. De aceea, toți cei ce o sprijinesc și lucră la întărirea ei, lucră totodată și la întărirea noastră, la binele și fericea tuturor fiilor ei.

Intre cei mai întâi chemați la asemenea lucrare măreață și folositoare sunteți și Dvoastră, domnilor deputați, pe cari clerul și poporul v'a distins cu încrederea de a vă alege în acest sinod pentru împreună lucrare la sprijinirea și întărirea acelei scumpe moșteniri părintești, pentruca să și poată împlini tot cu mai mult succes sublima ei misiune culturală.

Sunt prea convins Domnilor, că Dvoastră ați primit cu bucurie onorifică încredințare ce vi-s'a dat, dar și cu firma hotărâre de a stăruii din toate puterile la împlinirea chemării ce aveți. Sunt prea convins, Domnilor, că dacă celelalte confesiuni din patrie, cari mai au și alte terene de lucrare, folosesc cu atâta însuflețire și terenul lor bisericesc spre înaintarea lor: atunci cu atât mai mult vom folosi noi terenul de lucrare ce ni-l oferă biserica noastră, fiind avizați mai numai la acela.

Pentruca lucrările Dvoastre să fie cât mai rodnice și edificatoare, va fi bine, Domnilor, mai înainte de toate să vă informați de aproape despre mersul tuturor afacerilor noastre bisericesti, școlare și epitropești, aparținătoare competenței sinodale, despre pedecile ce cumva ar fi stat, ori ar sta în calea mersului regulat, apoi a căuta și indica și cărările și mijloacele la un mers tot mai bun și mai regulat.

Din rapoartele consistoriale veți afla, domnilor, mersul de până acum,

veți afla și progrese îmbucurătoare, în zidiri de biserici și școli noi, apoi în reînnoirea celor vechi, veți afla sporirea fondurilor și fundațiilor bisericesti, veți afla și stăruințele consistorului pentru susținerea școlilor confesionale, — veți afla însă și aceea, că pe lângă toate silințele noastre, multe dintre parohiile noastre mai mici și mai sărace, din lipsa mijloacelor sunt avizate și la ajutor de stat pentru a-și susține școlile confesionale, iar altele sunt avizate la ajutorare din modestele noastre fonduri arhidiecezane, pentru a satisface cerințele legii.

De asemenea veți afla domnilor, că în urma concluderii sinodal numărul 129 din anul trecut, apelând eu la sprijinul clerului și poporului nostru arhidiecezan pentru înființarea unui fond cultural, deși într'un an puțin roditor, totuși până acum s'au colectat aproape cincizeci de mii de coroane. Nefind însă colecta închisă, am speranță de un rezultat și mai bogat, mai ales dacă se vor însufleți la jertfe și acei intelectuali ai noștri, cari au stat până acum în rezervă cu ofertele lor.

Oricât de îmbucurător ni-s'ar părea rezultatul de până acum, el este totuși mai modest decât să poată acoperi multele trebuințe, mai ales după ce o parte a acelei colecte se plătește în curs de 2-3 ani.

În fața acestora și a altor asemenea progrese îmbucurătoare, nu pot tănuii nici unele simptome îngrijitoare, ce tind a paraliza progresele de până acum. Acele simptome îngrijitoare sunt, domnilor, indiferentismul și slăbirea simțului religios la o parte a poporului nostru, și mai ales la unii dintre intelectuali noștri. Simptome ce se manifestă în neregulata cercetare a bisericești și întrelăsarea împărțirii de darurile ei, astfel, că biserica noastră de acum pare că n'ar mai fi scumpa noastră moștenire părintească de odinioară, când preoți fără atâta învățătură, dar cu multă evlavie și vocațiune, atrăgeau la serviciile divine pe popor și intelectuali deopotrivă, când intelectuații și poporul cercetau mai regulat biserica, simțindu-se bine și cu drag împreună și cultivând cu multă îngrijire dragostea frățească.

Astăzi mai ales o parte a intelectualilor noștri cercetează mai rar biserica, ceea ce servește de exemplu rău și poporului. Astăzi pare a se fi uitat, că numai biserica ne-a conservat ceea ce avem mai scump și prin aceasta și pe noi pe toți, cari am ținut cu tărie la ea, nu însă și pe cei ce s'au instreinat de ea.

Deci, dacă nu am ținea și în viitor cu toată tăria convingerei la ea, cum au ținut și fericiții noștri părinți, las să judecați și Dvoastră, dacă va fi ea și pentru noi acel adăpost puternic, contra furtunoaselor valuri ale vieții, care fu pentru fericiții noștri părinți? Las să judecați și Dvoastră, dacă vom putea și noi zice, că o lăsam și urmașilor

noștri de asemenea adăpost puternic de conservare?

Din acestea veți binevoi a înțelege Domnilor, că și noi numai așa vom avea ajutorul preabunului Dumnezeu și vom înainta în cele bune și folositoare, și numai așa ne vom conserva, dacă după exemplul fericiților noștri părinți vom cerceta mai regulat biserica și vom ține cu tărie la ea, și dacă o vom apăra de orice influențe dănuoase; că și noi numai așa ne vom lumina și cultiva, ca și ceilalți compatrioți ai noștri, și numai așa vom ajunge la o pozițiune mai onorifică în societate, dacă vom sprijini și noi biserica noastră întru împlinirea sublimiei sale misiuni culturale, precum sprijinesc și ceilalți compatrioți biserica lor.

În convingerea, că aceste cuvinte părintești vor afla resunet și în inimile Dvoastre, declar sesiunea sinodului nostru arhidiecezan ordinar pentru anul 1909 de deschisă.

Ședința de deschidere.

Sibiu, 19 Aprilie n.

Eri, Duminecă, s'a deschis sesiunea ordinară a sinodului arhidiecezan, aici în Sibiu. S'a oficiat întâi serviciu divin în catedrală, cu chemarea duhului sfânt, prin însuși Inaltpreasfinția Sa, Domnul Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, asistat de Preacuvioșii Lor Arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc și protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca și Dr. Miron E. Cristea, de protopresbiterul Dr. Ioan Stroia și de diaconii Dr. Vasile Stan și Eugeniu Munteanu, care în cursul serviciului divin a fost sfințit întru preot.

După serviciul divin o delegațiune compusă din deputații sinodali Galacteon Șagău, protopresbiter, Nicolae Bogdan profesor și Dr. Ioan Popescu, avocat, a invitat pe Inaltpreasfinția Sa, Arhiepiscopul și Metropolitul nostru Ioan la ședința de deschidere a sinodului arhidiecezan, ținută de astăzi în catedrală.

Ocupând scaunul presidial la masa așezată înaintea sfântului altar, Excelența Sa citește vorbirea de deschidere, ascultată cu încordată atențiune din partea deputaților sinodali și a publicului asistent. Publicăm vorbirea în întregime la loc de frunte în numărul de astăzi al ziarului nostru și notăm, că sinodul a primit-o cu sgomotoase strigări de „să trăiască”.

Excelența Sa numește notari ad-hoc pentru ședința aceasta pe d-nii Mateiu Voilean și Vasile Duma din cler, iar dintre mireni pe Dr. G. Proca, Lezar Tritaeanu, Octavian Goga și Nicolae Sulica. Deputații sunt apoi rugați să și prezinte credenționalele. Și-au înaintat în persoană literile credenționale 42 deputați, iar prin alții 9, deci sunt prezentate 51 mandate din 60. Presidiul enunță, că sinodul e în drept a se constitui, după ce sunt prezenți deputați în numărul cerut de statutul organic.

Sinodul se împarte acum în patru secțiuni, pentru a face verificările, iar Excelența Sa enunță, că pentru ședința aceasta e eshauriat materialul de lucru, deci convoacă ședința a doua pe astăzi, Luni, la orele 11 dimineața, în sala festivă a „Mozeului Asociațiunii” și închide ședința de deschidere la orele 12 din zi.

După ședința deputații s'au prezentat în corpore la Escel. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, unde prin rostul protopresbiterului Galacteon Șagău au urât Escel. Sale încă mulți ani de activitate rodnică. I. P. S. Sa a răspuns prin o cuvântare mai lungă, ca de regulă plină de sfaturi și îndemnuri înțelepte părintești. Deputații sinodali s'au dus apoi și la Preacuvioșia Sa, Domnul Arhimandrit,

vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu pentru a-i aduce urări de bine. Aici oratorul a fost deputatul Arseniu Vlaicu. P. C. Sa a mulțumit afabil și călduros deputaților pentru distingere și semnele de iubire.

Un caz grav.

O știre de mare gravitate pentru biserica noastră și autonomia ei primim dela Budapesta, știrea, că ministrul de culte și instrucțiune publică, contele *Apponyi Albert*, ar fi numit pe dl *Dr. Petru Ionescu*, secretar în ministeriul de culte, comisar guvernial, în scopul să ancheteze cum au decurs alegerile pentru sinod în unele din cercurile electorale ale diecezei Caransebeș, și să-i facă raport amănunțit despre cele constatate.

Suntem de acord cu celelalte foi românești, cari consideră de grav cazul acesta. Pentruca dacă de fapt s'au făcut abuzuri în unele cercuri electorale din dieceza Caransebeșului la alegerile acum de curând săvârșite pentru sinodul eparhial caransebeșan, există for competent, care să judece asupra lor și să dea satisfacția dorită și așteptată celor neîndreptățiți, din vina unuia ori altuia: însuși *sinodul diecezan*, singur în drept să verifice mandatele curate și să casese mandatele pătate, ordonând alegeri noi, acolo unde de fapt s'au întâmplat neorânduiri.

Abuzuri se întâmplă, durere, la alegerile noastre bisericesti. S'au întâmplat și în trecut, dar sinoadele noastre au fost totdeauna la culmea misiunii lor de a face dreptate și de a observa legalitatea, pentruca totdeauna când li s'au înaintat proteste, au ordonat cercetări severe, sevârșite de comisari trimiși din sinul lor, și pe baza rapoartelor primite dela comisari au adus hotărâri drepte ca privire la mandatele protestate. Și s'a întâmplat și cazul, că un sinod nu a verificat pe celce s'a prezentat la sinod cu mandatul în regulă, ci pe cel ramas în minoritate, pentruca s'a constatat, că scrutiniul nu s'a făcut în regulă și că majoritatea voturilor a avut-o de fapt cel ramas în minoritate, din voia comisariului.

Sinoadele noastre diecezane se îngrijesc deci singure, ca ele să fie compuse numai din membri întrați în sinul lor pe cale legală, din încrederea majorității alegătorilor, cu mandate în toată regula și nepătate. Orice cercetare din partea guvernului, prin comisarii sei speciali, în chestii de alegere pentru sinoade, ori pentru congrese, o ținem deci de superfluă, și întru adevăr, de un amestec nemotivat în afacerile interne ale bisericești noastre. Și nu trim speranța, că misiunea domnului *Dr. Petru Ionescu* va deveni superfluă, căci sinodul din Caransebeș însuși își va face datoria de a proceda cu toată rigoarea și cu cea mai strictă imparțialitate la examinarea mandatelor atacate prin protest și va face dreptate: va verifica mandatele curate și va nimici

mandatele pătate, ordonând alegeri noi și îngrijindu-se, ca abuzuri să nu se mai întâmple.

Era masselor.

I.

Vorbeam nu de mult la căleaiul unui articol de fond despre *era masselor*, ale cărei zori se arată pretutindenea. Cu tema aceasta se ocupă pe larg filosoful naturalist francez *Gustave le Bon* în cartea sa cea mai nouă, intitulată „*Psihologia masselor*”, expunându-și părerea cu privire la *era masselor* în mod cu totul științific, dupăcum urmează:

Zguduirile cele mari, cum au fost căderea imperiului roman și întemeierea domniei arabe, cari au premers schimbărilor ivite pe terenul cultural, la prima vedere se pare că ar fi fost determinate de însemnate schimbări politice: prin invasiunea de popoare, ori prin răsturnarea de dinastii. O examinare mai amănunțită a evenimentelor ne arată însă, că în dosul acestor motive aparente a stat aproape totdeauna ca adevărat motiv o modificare adâncă a ideilor de cari erau stăpânite popoarele. Nu acelea sunt adevăratele sguduri istorice, cari ne pun în uimire prin violența și măreția lor. Singurele schimbări de însemnătate, din cari ese primeniirea culturii, se fac pe terenul ideilor, al gândirii și al credinței. Evenimentele memorabile ale istoriei sunt efectele văzute ale schimbărilor nevăzute în felul de gândire a omeniei. Și dacă evenimentele aceste mari sunt atât de rare, motivul e acela, că nimica nu e atât de stabil la oarecare rasă de oameni, ca tocmă bunul moștenit al gândirii.

Epoca de astăzi ne prezintă momentul critic, în care gândirea omenească e pe calea de a se schimba. Schimbarea aceasta o promovează doi factori principali, întâiu nimicirea convingerilor religioase, politice și sociale, din cari au isvorât toate elementele civilizației noastre de astăzi, și al doilea crearea unor condițiuni cu totul nouă de existență și de gândire, în urma novelor descoperiri pe terenul științei și al industriei.

Și fiindcă ideile trecutului, deși cam de jumătate dărâmate, sunt încă destul de puternice, iar ideile menite să le înlocuiască, sunt abia în formațiune, ni se prezintă vremea modernă de astăzi ca un period de tranziție și totodată de anarhie. Că ce se va naște odată din acest period caotic de sălnicie, e greu să se spună înainte. Pe ce idei fundamentale se vor așeza societățile viitoare? Astăzi nu se poate ști.

Dar vedem chiar astăzi, că la organizarea lor va trebui să se țină seamă de o nouă putere, de cea din urmă stăpânitoare a prezentului, de *puterea masselor*. Din ruinele atâtor multe idei, considerate odinioară de adevărate, iar astăzi moarte, a atâtor multe puteri, una după alta zdrobită prin revoluțiuni, s'a ridicat puterea aceasta a masselor, ea singură, deasupra, și se pare că în curând are să le înghiță pe toate celelalte. Pe când toate tezele cele vechi ale credinței noastre se clatină și dispar, iar stâlpii vechi ai societății omenești se prăbușesc, — puterea masselor e singura putere, care nu e amenințată din nici o parte și care crește mereu în vază. Epoca în care intrăm va fi deci cu adevărat *era masselor*.

Înainte chiar și numai cu un veac, factorii principali ai evenimentelor erau: politica tradițională a statelor și rivalitatea dintre domnitori. Părerea masselor nu numără nimica, ori foarte puțin. Astăzi însă nu se mai iau în seamă tradițiile politice, tendințele individuale ale domnitorilor și rivalitatea lor, ci din contră, preponderanță are *vocea poporului*. Poporul dictează domnitorilor atitudinea ce au să o observe, și pe care caută domnitorii să o înțeleagă.

Nu se mai croește soarta popoarelor în consultările pe cari le țin domnitorii între olaltă, ci în *sufletele mulțimei!*

Intrarea claselor de jos a poporului în viața politică, adecă prefacerea lor progresivă în adevărate clase conducătoare, e semnul cel mai remarcabil al vremii de tranziție de astăzi. Intrarea aceasta nu a fost marcată prin votul universal, rămas lungă vreme fără influență, și la început ușor de paralizat, ci nașterea progresivă a puterii masselor s'a făcut întâiu prin răspândirea anumitelor idei, cari au captivat cu încetul spiritele, și apoi prin asocierea indivizilor, în scopul realizării părerilor teoretice. *Asociarea* este deci mijlocul, prin care masele și-au format ideea, deși nu de tot corectă, dar cel puțin bine determinată, despre interesele lor și au ajuns la conștiința forțelor de cari dispun. Masele formează, pe calea asocierii, syndicate, în fața cărora capitulează pe rând factorii puterii, și burse muncitorești, cari contrar tuturor legilor economice, regulează condițiunile muncii și ale sămbriei! Asociațiile trimit deputați în parlament, cărora însă le lipsește orice inițiativă, orice independență,

și de multeori sunt numai inter-preții dorinței comitetelor din partea cărora au fost aleși.

În zilele de astăzi presiunile masselor devin tot mai clare, și nu au alta în vedere, decât desăvârșita resturnare a societății de astăzi, pentru a o duce de nou la comunismul primitiv, care a existat înainte de civilizațiune, ca stare normală a grupărilor de oameni. Limitarea vremii de muncă, esproprierea de mine, de căi ferate, de fabrici și de moșii, împărțirea egală cu privire la produse, exploatarea tuturor claselor superioare în favorul claselor de jos: astea sunt presiunile masselor. Și masele nu știu să rezoneze, ele cunosc numai *acțiunea*. În urma organizării lor, au o putere colosală. Dogmele cari se ivesc, vor avea în curând puterea dogmelor celor vechi, anume: putere tiranică și domnească, din calea căreia trebuie să dispară orice discuție. Dreptul divin *al masselor* va înlocui dreptul divin al regilor!

Scriitorii de predilecție ai burghezimei noastre de astăzi, aceia, cari represintă mai bine ceva din ideile mărginite ale burghezimei, din vederile ei miope, și ceva din scepticismul ei sumar și din egoismul ei de multeori excesiv, stau confuși în fața noii puteri, pe care o văd cum crește. Și pentru a combate confuzia spiritelor, apelează în mod desperat la puterile morale ale bisericii, pe care odineoară atât de mult au desconsiderat-o. Vorbesc despre falimentul științei și ne atrag atențiunea, ca niște pocăiți veniți dela Roma, asupra învățăturilor adevărului relevant. Dar uită acești pocăiți, că e prea târziu! Dacă pe ei i-a atins grația, nu a atins în asemenea măsură și sufletele, cari nu-și bat capul cu îngrijorările lor prea târzii. Masele nu vreau să se mai închine zeilor pe cari ei înșiși i-au derimat și i-au adus la cădere. Nu e dată puterea, nici zeilor, nici oamenilor, de a face răurile să se întoarcă iarăși la izvoarele lor.

Știința nu a dat nici un faliment, și nu are nimic a face cu actuala anarhie a spiritelor, sau cu noua putere eșită din sinul ei. Ea ne-a arătat adevărul, ori cel puțin cunoașterea raporturilor inteligenței noastre, nu însă pacea ori fericirea. Cu impasibilitate suverană continuă ea a nu da ascultare sentimentelor și tânguirilor noastre. E treaba noastră să căutăm să ne înțelegem cu ea, dupăce iluziunile pe cari ea ni le-a resfirat, nu ni le redă nimeni.

Vorbirea P. C. Sale Arhimandritului Hamsea

rostită cu ocaziunea înmormântării mult regretatului nostru fruntaș *Alexandru de Mocsonyi*.

„Acesta este prinosul, pe care ți-l aducem ție, că an de an vom prăsnui amintirea ta și nu te vom uita nici odată în zilele vieții noastre”. (Sf. Grigorie teologul la înmormântarea fratelui său Cesar, cap. 17).

Jalnică adunare! În fața profunde dureri, de care este cuprinsă ilustra familia rămasă în doliu, în fața doliului general al sfinței noastre biserici și al poporului credincios, — întristat este sufletul și inima noastră a tuturor, cari am venit aici din apropiere și din depărtare, ca să însoțim în mersul său pe calea vecinicii pe ilustrul bărbat, care timp de mai bine de o jumătate de veac a fost po-doaba familiei și mândria bisericii și poporului român. Și când ne găsim în feța acestui sicriu alături de membrii ilustrei familii, transpuși în cel mai profund doliu, — puternic apăsă sufletul și inima noastră sentimentală pierderii mari, pe care o simțim astăzi și o vom simți multă vreme; și chiar în fața acestui sicriu sentimental de durere și sentimentul greutății pierderii, se potenează prin faptul, că chiar în acest moment ni se înfățișează în adevărata lor lumină virtuțile mari, cari au împodobit viața și toate acțiunile ilustrului bărbat, atât în sinul familiei sale, cât și pe toate terenurile vieții noastre publice pe cari a lucrat cu o minte prevăzătoare, cu o înțelepciune neîntreșată, cu zel și cu o stăruință neobosită.

Ilustrul defunct a fost atât în sinul familiei sale, cât și în viața noastră publică o aparițiune fenomenală, un bărbat cum numai secolii nasc în timpuri, când provelița divină, nepătrunsă în tainele ei de mîntea omenească, în îndurarea ei nemărginită dispune, ca printr'ânșii să li se poată da ajutorul trebuincios pentru o mai nimerită directivă în mersul lor spre dezvoltare și înaintare.

Dotat cu un talent extraordinar și crescut sub îngrijirea adevăratei iubiri de mamă s'a plămădit încă din casa părintească în sufletul și inima sa conștiința misiunii vieții sale. Această misiune se relevă și se vede cu o logică neîntreșată atât în timpul studiilor sale, cât și în întreaga viață și în toate acțiunile sale, ca bărbat și fiu neîntreșat în credință al bisericii.

Crescut sub influența și sub stăpânirea acestei însemnate misiuni, abia eșit din școală, — intrând în viața publică a luat în mîni rolul de a continua opera la care angajați au fost cu multă stăruință în vezi pomeniții săi antecesori. Fericit întru aducere aminte frații: Andreiu, Antoniu, Mihaiu și George Mocsonyi de Foen și-au dat în timpul lor întru prisosință obolul întru realizarea despărțirii ierarhice și al reactivării vechii noastre metropolii istorice, iar dăusulul i-a revenit rolul de a conlucra la organizarea sfinței noastre biserici și metropolii reînviată. Luând angejamentul de a conlucra la realizarea acestei însemnate opere, ideea fundamentală, de care a fost condus ilustrul defunct, a fost: ca și celui din urmă credincios, ca și celui dintăiu să i se dea rolul și pozițiunea ce i se cuvine de a conlucra în cercul său de activitate pe terenul administrativ în înaintarea și re-

FOIȘOARĂ.

Sbuciumarea sufletească.

De *Vitor Iacob*, teolog.

Precum e furtuna pentru timpul verii, așa e durerea și fi tească de necesară pentru viața unui adevărat creștin.

Furtuna, cu tunetele și fulgerăturile sale, însoțite de ploaie vehementă, curăță aerul de năduful cel greu. După furtună sorbe plămâna cu lacomie din aerul dulce și curat, curățit prin răscoala elementelor. Sbuciumări sunt de lipă și în suflet. Sufletul trebuie să fie din timp în timp strecurat prin sbuciumări cu efect dureros pentru delăturarea feluritelor rele, cari au prins rădăcină într'ânsul.

Omul e supus slăbiciunii, pentru că e om. Unul lunecă pe ghișta fărădelegilor mai des, altul mai rar, fapt, care a-tărnă de distanță, ce se află între păcătoși și perfecțiune.

Săvârșind unul dintre noi o faptă contrară unui principiu, al oarecuiului, simte în sine, atunci când nu mai e cuprins de părerea îmbătătoare, care l-a făcut să și uite de Mântuitor, o durere: *nustrarea conștiinței*. Ea îi înfățișează în tota' claritate greșala, născând în rătăcitor o părere de rău, care de multeori îi stoarcă lacrimi din ochi. De-ar fi lipsit omul de o astfel de mustrare serioasă, nu și-ar propune nici-când: „Acesta n'o mai

fac!” — E bine, că avem un deregător în noi înșine, care ne însoțește peste tot locul. Nimic nu putem face, fără să știe conștiința, înaintea căreia trebuie apoi să ne dăm seamă de faptele noastre.

Mustărarea conștiinței are ca urmare o durere care se manifestă în părere de rău. Părerea de rău ne arată, cât e de urâtă aceea ce numim plăcere, nefiind plăcere, ci o stare de beție, care ne emăgește pentru puțin timp, aparând plăcută, ca numai decât s'o simțim după adevărul ei caracter. Părerea de rău ne face clar, cumcă păcatul este o stare anormală a omului, care pentru scurt timp se arată plăcută, în realitate e însă dureroasă.

Astfel știm, ce este păcatul și ne ferim de el după puterea. De nu ne-er mustra conștiința, am peri în rătăcire. Ca dată să fie dovada celor până acum înșirate, servească ca exemplu dintre diversele păcate *furtul*.

Ajungând în s'abiciunea sa creștinul până acolo, încât să imput neze altuia cu nedreptul averta egnosită, ce simte după faptuarea săvârșită?

Conștiința îi zugrăvește o icoană, de care se înspăimântă, el vede cum plânge despoiatul pentru nenorocire. Lacrămile aceluia îi înmoaie inima, dacă nu s'a împetrit încă, dacă respectivul n'a lunecat deja preamult.

Lată dar! mila și iubirea, care a adormit în om, se deșteaptă.

Nenorocitul făcător de rele se căiește pentru fapt, care cântă e medica-

mentul acei boale prim-jicioase: a păcatului, respective a furtului. Iubire și milă face de aproapele sim'e păcătosul și se îndreaptă, pentru că cine va cauza altuia vre o durere, iubindu-l?

Între durerile sufletești număr și efectul milei. De ne favorizează soarta, ca să ne meargă bine, nesimțind poate multă vreme rău, ne uităm în bine curând de rău, nu mai știm cum e nenorocirea. Trecând însă din întâmplare pe lângă un nenorocit îi vedem suf-rințele. Acelea ne impresionează, deșteptând în noi mila. Acum, deși nu suntem loviți de soarte dușmană, totuși suferim pentru durerea deaproapelui, căci îl iubim. Durerea aceasta sufletească ne dictează cuvintele: „Dă ajutor celor asupriți la cari tu însuși în ferioare fiind, nu ti-ai cugetat până acum!” Durerea aceasta sufletească delătură grăunții egoismului, pe cari ferioarea i a vânturat în sufletul nostru. Dacă am purcede în ferioarea noastră fără să fim impresionați de pătimirea altuia, atunci pe rând am uita compătımirea, mila ne-ar deveni străină și ne-am abate dela binefacere la egoism.

Fericit deci omul, care în firea sa nu s'a clătit așa de tare, încât să-și piardă cumpătul! De Dumnezeu e omul astfel c'ea, ca să simtă în sine nisuița de a tinde pururea spre idealul lui Cristos.

Toți însă știm, că mulți sunt de aceea cari se strică pe sine, zdrobind baza vieții cu care s'a împărțit prin Creator umanitatea. La acești nenorociți im-

presicnabilitatea nobilă se șterge, ei nu mai sunt capabili de sentimente omenești, la ei a încetat mustrarea conștiinței.

Ca de încheare să privim la artă, care după felul său particular încă ne umple sufletul cu durere. În ce raport stă în această privință arta cu sufletul putem afla numai la oameni corecți, pentru că cei de tot căzuți, cum am amintit nu mai sunt impresionabili pentru idealul Mântuitorului.

Fiind de față la reprezentarea unui op din produsele oarecărui poet trag'o de exemplu, drama ne va impresiona puternic.

Făcându-ne poetul cunoscuți cu starea omenimii în general ce vom vedea? Uneltiri ticăloase cari sunt întinse drept mreji perzătoare unui erou din partea celor fărădelege. Vedem cum dreptul piere, cum ticălosul învirge și iarăș cum tot păcatul se pedepsește în sine însuși. Mila pentru cel atins de catastrofă ne mișcă în adâncul sufletului. Mănie dreaptă se aprinde în noi. Când eșim din teatru ne simțim oarecum mai luminați în suflet și involuntar ne zicem: „Așa de infam ca cutare miserabil tot n'aș putea fi! B'etul om ce sfârșit groznic a avut!” Sentimente nobile cari numai puțin ne sunt cunoscute, se desvoaltă la deplinire prin artă.

Sbuciumările dureroase ale sufletului sunt deci necesare omului și le putem asemăna cu focul, care desbracă metalul de materia fără valoare, lăsând din el numai aceea ce e de preț.

alisarea scopurilor mari ale sfintei noastre biserici, — idee care de fapt s'a intrupat în dispozițiunile statutului nostru organic.

Și precum în Domnul răposatul în familia sa a intrat în continuitatea vederilor fericitorilor săi înaintași, tot așa a intrat și în vederile istorice ale bisericii și poporului român.

În conformitate cu aceste vederi adânc imprimate în sentimentul obștei românești, idealul unic al dănsului a fost, că creșterea, dezvoltarea și înaintarea poporului nostru se poate face în mod succes și nimerit, numai condus de credința neclintită în puterea de viață a sfintei noastre biserici drept măritoare, în iubirea de biserică și prin un mod de gândire și acțiune, în care să se oglindeze și încorporeze adevărurile neînșelătoare ale evangheliei Domnului și în cultivarea și practicarea principiilor de credință și de viață cuprinse și propagate prin doctrina sfintei noastre biserici și prin sfintele ei așezăminte.

În serviciul acestui ideal a fost ilustrul defunct întregă viața sa atât în familie, cât și în întreaga viață noastră publică bisericească. În familie dănsul este centrul, în care se întâlnesc virtuțile și tradițiunile religioase, păstrate cu sfințenie din bătrâni de membrii înaintași, — cu misiunea de a se transplanta în odraslele tinere. În serviciul acestei misiuni dănsul ținea prelegeri formale cu iubiții săi nepoți, — inspirându-le simțul de conservare și cultivare a frumoaselor tradițiuni, cari au format totdeauna frumusețea și podoaba acestei familii.

Și când în acest moment gândim, că răposatul se desparte pentru totdeauna de noi, chiar într'un timp, când naia bisericii noastre trece prin grele valuri: atunci neapărat este mare golul, ce-l lasă în urma sa ilustrul defunct.

În fața acestui imens gol avem însă mângâierea, că după cum tatăl și mama bună nu mor nici odată, deoarece sfaturile și frumoasele învățături împărtășite de dănsii fiilor lor se păstrează cu sfințenie din generațiune în generațiune, și devin un nimerit îndreptar în viața lor ulterioară: tot așa modul de gândire și de acțiune al bărbaților, cari se disting pe terenul vieții publice, nu se perde nici odată, ci devine luminător și îndreptar în viața popoarelor.

Astfel defunctul, în momentul, când după rânduiala firii plecat a pe calea veciniceii, în același moment i-se începe aici pe pământ o altă viață nouă, în care principiile lui se vor practica și valora în familie, prin odraslele tinere, crescute de dănsul.

Ilustrul defunct prin viața și faptele sale și-a câștigat o îndoită nemurire, nemurirea, care ni-o înfățișază sfânta evanghelie în o altă lume, „unde dreptii ca luminători strălucesc“, și o nemurire aici pe pământ „monumentum aere perennius“ în sufletul și inima poporului, monument, care se oglindează în doliul general al bisericii și poporului, — monument, care s'a văzut și ieri în timpul, când acest sicriu, ridicat în castelul său din Birchiș a fost însoțit de mii și mii de oameni din popor până la gara din Soborșin, unde poporul l'a ridicat din carul funebru pe umerii săi, zicând cătră membrii familiei: „lăsați să ridicăm pe umerii noștri pe bărbatul, care ne-a fost tată și adevărat părinte al poporului.“

În fața acestui doliu al poporului și al al nostru al tuturor dând expresiune indoiței nemuriri, pe care ilustrul defunct și-a câștigat-o în ceriu și pe pământ, este datorința mea, ca în momentul despărțirii în numele său să mă adresez cătră membrii familiei, reamintindu-le ceea ce dănsii au simțit totdeauna, că dănsul în familie nu a fost scâr, nu a fost cumnat, nu a fost unchiu, ci a fost adevărat părinte, și adevărat și neîntrecut reprezentant al vederilor și tradițiunilor familiare, păstrate cu sfințenie din bătrâni. Reamintindu-le acestea, nu le voi zice nimic dela mine, ci le voi repeți cuvintele, ce de multe ori am avut ocaziune a le auzi dela răposatul în Domnul, și anume:

Părinții și înaintașii noștri în familie trăind și lucrând prin viața lor în spiritul sfintei noastre biserici dreptmăritoare, și făcând din acest dumnezeu spirit prin tradițiunile cultivate de dănsii cea mai însemnată bogăție și adevărată podoabă a familiei, ni-au creat starea și pozițiunea, ce o avem astăzi; și dacă urmașii noștri intrând în vederile fericitorilor noștri înaintași, vor trăi și lucra în spiritul, de care dănsii au fost conduși, — păstrând și cultivând cu sfințenie tradițiunile familiare și călând în urmele noastre: atunci nu mă îndoesc, Dumnezău le va ajuta să ni creeze lor și generațiunilor, ce-i vor urma, o stare și pozițiune deamnă de numele bătrânilor și de numele familiei, — și în același timp vor putea să continue cu succes frumoasa misiune, ce

a luat asupra-și familia Moosonyi în sinul sfintei noastre biserici și al poporului credincios.

Alresându-mă după aceasta cătră noi cei de față sunt sigur, că stima de care am fost conduși totdeauna față de ilustrul defunct, este garanță sigură, că în toate acțiunile noastre ne vom inspira și călăuzi de modul creștinesc de gândire și acțiune, de idealul, de care a fost condus dănsul în întreaga viața sa.

Terminând, cătră Tine, Doamne al Ceriului și al pământului, ridică g'asul minții și inimii mele, Te mă rog din adâncul inimii mele, ca pe cel-ce l'ai ales și l'ai dăruit aici pe pământ cu bogate daruri, să-l faci părtaș de aceeași milă și îndurare și în Ceriuri, să-lășluindu-l în lăcașurile dreptilor, cari din veac bine Te au plăcut Ție, iar osemintelor lui să le fie țărâna ușoară. Amin.

NOUȚĂȚI.

Neadevăr serie „Tribuna“, când afirmă, în numărul din urmă, că redacția ziarului nostru ar fi voit, cu câteva săptămâni în urmă, când se svonise, că alegerea părintelui *Musta* de episcop al Caransebeșului *va fi întârziată*, să publice știrea aceasta și ea, dar a fost oprită de I. P. S. Sa Metropolitul. N'am fost opriți de nime să facem un lucru, pe care nici n'am avut intențiunea să l facem, pentru că redacția ziarului nostru n'a pus temeiul nici odată, nici pe știrile lansate din anumite părți că *va fi întârziat* părintele *Musta*, și nici pe știrile de înțeles contrar, fabricate toate cu anumite tendințe.

† **Doamna Elena-Cuza.** În Joia trecută a încetat din viață Doamna României din anii 1859—1866. *Doamna Elena*, soția lui Cuza Vodă, moare la vârstă de 84 de ani, în locuința sa din Piatra-Neamțului. De origine dintr'o frumusețe familie boerescă, a Solesților Rosetti, s'a dedicat operelor de binefacere, care le-a continuat până la moartea sa. Dela nobila Doamnă a pornit ideea înființării „*Aziului Elena Doamna*“, pentru copile orfane. La espresa dorință a ilustrii defuncte, corpul său a fost transportat la moșia Solești în Vaslui, ca să fie înmormântat în modul cel mai simplu, oficiind un singur preot. Regele și regina României, aflând de tristă veste, au expediat membrilor familiei o telegramă de condolență.

Distincție. Maiestatea Sa a decorat pe dl *Lenache Ion* colonel și comandant al regimentului nr. 64 de infanterie cu ordinul Coroana de fer în grad de cavalier.

Sesiunea ordinară a Academiei Române se va deschide la 1 Mai v. În sesiunea aceasta își vor vorbi discursurile de recepțiune domnii: *Nic. Gane, Duliu Zamfirescu și A. Barseanu.*

Dela comitat. Joi, în 29 Aprilie n. la orele 10 diminețea ține comitetul central electoral al comitatului Sibiu, ședință în sala mică a casei comitatense, pentru a cenzura listele electorale pe anul 1910 și a dispune espunerea lor spre privire publică.

Hymen. Domnul *Valeriu Mogz*, căpitan c.s. și regesc în regimentul de infanterie numărul 85 s'a fidațat cu dsoara *Lilla Czebe*, profesora de muzică la școala superioară de fete din Lőose.

Industria de casă. Cât de mare preț pun străinii pe industria de casă românească, pe produsele de admirabilă artă ale țărânilor române, se vede și se poate constata din faptul, că doamna A. S. Levetus dela Viena, specialistă în chestii de asemenea natură, a fost trimisă în Bucovina, la Câmpulung, ca să o studieze în mod amănunțit la fața locului.

Proces de presă, va avea „*Libertatea*“ din Orăștie pentru o corespondență, în care s'a scris despre sfarmarea cu dinamită a „*cruicii*“ lui Iancu și a „*pietrii*“ de pe câmpul libertății de lângă Blaj. Procurorul a găsit, în corespondența publicată, „*gitare*“ în contra ungarilor. Autorul corespondenței, dl *Ioan Mihai Ciufudeanu*, cancelist, a fost ascultat la judecătoria de instrucțiune, și a primit răspunderea pentru cele scrise. Apărătorul dlui Mihai este dl deputat Dr. Iuliu Maniu.

Giranții. Ministrul de războiu a dat zilele trecute o ordinațiune primită cu cuvinte de laudă de întreaga opinie publică. A oprit adevărat pe ofițerii activi ai armatei austro-ungare de a mai subscrie cambii ca giranți, pentru amărășii lor, cu excepțiunea casului, când autoritatea superioară militară le concede lucrul acesta. Au deci totdeauna să ceară învoirea prealabilă a comandantului lor. Prin aceasta să sperăm că se vor evita în viitor multe cazuri de nefericire, ivite atât de des în trecut, când cei mai buni ofițeri își puneau capăt vieții, ori eșiau din armată fiindcă nu puteau să plătească datoririile facute de — alții și cerute dela ei, cari erau giranți.

Moartea clopotarului. Cam în februarie cum a murit un bătrân clopotar rusesc dintr'o schiță a scriitorului *Korolenko*, și-a dat sufletul tocmai în noaptea invierii din anul acesta — serie „*Drapelul*“, — un clopotar român cu numele *Lupu*, dela biserica română gr. ort. din Lugoj. Confrății lugojeni aducând știrea promit, că lucrarea lui *Korolenko* despre moartea clopotarului rus (apărută de altfel nu de mult în numărul dublu 34—45 al „*Telegrafului Român*“ sub titlul *La Paști*), în cel mai apropiat timp au să o traducă „*ocasionalmente*“ pentru foiața „*Drapelului*“.

Laudă pentru române. Scriitorul L. Minovici publică în revista „*Archive d'anthropologie criminelle*“, un studiu asupra criminalității femeilor. La o sută de cazuri criminale, femeile diferitelor neamuri de popoare dau următoarele procente: în Anglia 26 de procente, în Franția 20, Germania 17, Austro Ungaria 14, Spania 11, Statele-Unite 10, Italia 8, iar în România numai 2. După statistica aceasta femeile române sunt cele mai bune și mai cum se cade. Minovici esplică lucrul din faptul, că românele sunt mai religioase, și că relativ nu-s alcoolice. Criminalitatea pretativă stă în legătură cu consumarea băuturilor spirtoase. Cea mai mare criminalitate la femei este în Anglia și Franția, unde se face abuzul cel mai mare în alcool. La bărbați, cum se vede, criminalitatea în toate țările e cu mult mai numeroasă decât la femei.

Linia ferată Reșița-Oravița, fiind terminată, se va preda circulației în 1 Mai.

Bacșișul oprit. Legislatura statului Washington a introdus nu demult măsuri împotriva celor ce dau sau primesc bacșiș. Conform legii este oprit personalul aplicat la hoteluri, restaurante, cafele și alte localuri a primi sau a cere bacșiș, esemenia este interzis și publicului a da bacșiș personalului de acolo. Atât personalul de serviciu, cât și mușterii, dacă vatamă hotărârile acestea aduse în lege, sunt pedepsiți într'un mod destul de simțitor.

Demonstrație. În „*Teatrul Comunal*“ din Fiume s'a făcut în zilele trecute o mare demonstrație irredentistă. La reprezentarea operei „*Ernani*“, când se cântă aria „*Siamo tutti una sola famiglia*“, (Toți suntem o singură familie), publicul din galerie și parter a început a striga „*evviva Italia*“ și „*evviva Garibaldi*“. Repetându-se cântarea, demonstrația creștea mereu. Poliția a deținut pe mai mult indivizi, continuând cercetările în contra demonstrațiilor.

Incercare de sinucidere. Link Lajos, funcționar la poșta și telegraf în Budapesta, avea obiceiul d'a ceta scrieri de filozofie, mai ales cetea cu plăcere pe Schopenhauer. Dela o vreme i-a venit ideea, că viața asta nu-i vrednică s'o trăiești, și grăbindu-se să scape de „*sarcina*“ d'a mai trăi, s'a tras un glonț în piept. Filozoful, plătisit de viață, n'a reușit să se sinucidă, ci zăce acum rănit într'un spital. Medicii au nădejde să-l scape și să-l facă sănătos.

Coroane eterne. În amintirea regretatului cul. tipog. Toma Simion, bun scriitor la înțelesul poporului, fost pe timpuri notar al „*Reun. sodal. rom. din Sibiu*“, s'au făcut la fondul văduvelor și orfanilor următoarele dăruiri: *Lazar Devan*, N. N., *George Lăzar*, *George Mocian*, *Finica Comanescu*, câte 20 bani, I. Pinciu, G. Trifan, I. Feldiorean, G. Joandrea, I. Bot *Elisaveta Nonu*, câte 30 b., N. Stoica, *Ilie Baciu*, *Gav. Crișan*, V. D. Poponea, câte 40 bani, *Stefan Duca*, notar, *Izidor Marcovici* și *Paraschiva Drăgan*, câte 60 bani, *George Poponea*, viceprezid. și *Victor Tordășianu*, prezid., câte 1 cor.

Din România.

Jubileul Regelui Carol. Astăzi Luni sosește în București Moștenitorul de tron al Germaniei, pentru a lua parte la serbarea jubileului de 70 de ani de domnie al Maiestății Sale Regelui *Carol*. La gara Predeal principele Germaniei va fi întâmpinat de dl *Brătianu*, președintele consiliului și ministru ad-interim la externe. În gara de Nord va fi întâmpinat de M. S. Regele și de A. S. R. Principele Ferdinand. Onorurile militare vor fi date de o companie de onoare formată de elevii școlii de infanterie.

Marți, în ziua aniversării, vor da onorurile la Metropolie trupele din garnizoană, înșirate pe strade, ca la serbarea Unirei Principatelor. Defilarea acestor trupe o vor primi principele Germaniei și A. S. R. Principele Ferdinand, în piața Băbescu-Vodă.

Principele moștenitor al Germaniei va fi întâvărșit de A. S. Principele Carol Anton de Hohenzollern, cel mai tânăr din frații A. S. R. Principelui Ferdinand al României, precum și de o suită numărătoare în care se vor afla, între alții, doi generali aghiotanți ai M. S. Impăratului Germaniei, precum și comandantul primului regiment al gardei imperiale și a primului regiment al dragonilor din Hanovra, al căror șef este M. S. Regele *Carol*.

A. S. Imperială va fi oaspele M. S. Regelui timp de o săptămână. În acest timp se vor da prânzuri de gală în onoarea sa la palatul regal și la palatul Cotroceni din București. Un mare prânz se va da de asemenea la legațiunea Germaniei. După serbările aniversării nașterii M. S. regelui, A. S. I. va vizita Curtea de Argeș și portul Constanța. Se va duce și la Sinaia, întovărășit fiind de Saverani și Principii moștenitori, apoi se va înapoia în Germania, prin Predeal.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea petrecerii din 1/14 Februarie 1909 care a avut loc în școala gr. or. română din Deda au binevoit a suprasolvi următorii P. T. domni: *Galacteon Șagău* protopresbiter și dna 8 cor.; *Emil Pop*, *Bobohalma* 5 cor.; *Nicolae Pop*, *Bobohalma* 5 cor.; *Ilie Juga* preot *Arcaia* 3 cor.; *George Căzan* preot *Tilea* 2 cor.; *Ioan Vodă* preot *Deda* 2 cor.; *Dr. Ioan Harșia* adv. *Reghin* 2 cor.; *Ioan Finciu* notar *Deda* 2 cor.; *Dr. Petru Neagoș* medic *Deda* 2 cor.; *Dr. T. Popescu* *Reghin* 1 cor.; *Dr. Eugen Truția* adv. *Reghin* 1 cor.; *Nicolae Gliga* par. *Râpa* 1 cor.; *Dna I. Lado*, *Răstoșnea* 1 cor.; *Octavian Petru* cand. preot *Ibănești* 1 cor.; *A. Niculescu*, par., *Meșterhaza* 1 cor.; *A. M. Popa* prot. *Reghin* 1 cor.; *Simeon Zăhen* par. *Cașva* 1 cor.; *Petru Olean* 1 cor., *Ioan Ghidiu* collector *Deda* 60 fl.; *Ciril Dumbrava* par. *Morăreni* 50 fl.; *George Gabor* inv. *Dumbrava* 50 fl.; *Elisaveta Stefan*, *Deda* 30 fl.; *Székely Iános* *Deda* 20 fl.

Intrate au fost de tot 121 cor. 60 fl. ear spesele 101 cor. 60 fl. Venitul curat deci 20 cor. pentru care sumă s'au cum-părat altoi pentru curtea școlii din Deda.

Tnturor suprasolvitorilor le aducem și pe această cale călduroase mulțămiri, rugându-i ca și cu altă ocaziune să binevoiască a ne onora cu prezență acordându-ne binevoitorul sprijin.

Deda, la 13 Aprilie 1909.

Pentru com. aranjator.

Gregoriu Ceontea
inv.

Ioan Ropșan
inv.

Răsuflarea Dtră se ușurează

de-a binele deja după luarea primei doze din Emulsiunea lui SCOTT și această ușurare se va mări zilnic.

Aceasta e experiența a mii de oameni în decursul celor 32 ani trecuți.

Emulsiunea lui Scott

sporește în mod surprinzător puterile în general. Apetitul și somnul se rentore și mistuirea se regulează.

1 (270) 1—1

Se poate lua cu cel mai bun succes și vara.

Prețul sticlei originale cor. 2-50.

Se găsește în toate farmaciile.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacțiunea nu primește răspunderea.

CONVOCARE.

Acționarii institutului de credit și economii „Racoțana“ din Șeica-mare se convoacă prin aceasta pe ziua de 2 Maiu 1909 st. n. la 10 oare a. m. la

adunarea generală extraordinară în localul institutului cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Reîntregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere în urma abdicării unor membrii.

Șeica-mare în 14 Aprilie 1909.

(126) 1-1

Direcțiunea.

Nr. 118/909 prot.

[127] 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh, devenit vacant prin moartea parohului Ioan Popș, în parhia de clesă primă Săliște, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii a ocupa acest post au a subșterne cererile lor instruite cu documentele recerute (Atestat de botez, atestatul ultim dela școlale medii, absolutorul teologic, atestatul de calificățiune preoțească și eventuale alte documente de serviciu) în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral în Sibiu. Concurenții au a se prezenta în vre-o Dăminecă sau sârbătoare și în biserică spre a cânta, câvânta și eventual a celebra serviciul divin.

Săliște, 3 Aprilie 1909.

Oficiul protopresbiteral al tractului Săliște în conșlegere cu comitetul parohial respectiv.

Dr. Ioan Stroia
adm. protopresbiteral.

Nr. 292/909.

[124] 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parhia de clasa III Boz, protopresbiteratul Merceura, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, în sensul înaltei rezoluțiuni consistoriale dto 10 Martie a. c. Nr. 2813 B.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Reflectanții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat având a se prezenta în comună, după prealabila înconștințare a protopopului, spre a face cunoștință cu poporul.

Merceura, 1 Aprilie 1909.

Oficiul protopresbiteral în conșlegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu
protopop.

Uriase fasole americană.

Această prea interesantă plantă crește până la o înălțime de 5 metri și capătă o păstăie de circa 1 metru lungime, ea formează prin minunata ei înfloritură podoaba ori-cărei grădini și produce din August până în Noemvrie fasole gustoasă, care poate fi ca oricare altă fasole. Se plantează până la finea lui Iulie. Trimit o porțiune de sămânță în cutie cu îndrumare de cultivare, franco contra trimiterii prin mandat postal à 1 cor. sau în mărci postale. Singurul deposit pentru Europa centrală la

(122) 1-10

UMBERT RELLA,

Erzsébetfalva, Budapest m.

Vițe altoite ieftine!

Cea n ai bună calitate. 20,000 Rissling de Welch à 160 cor. 5000 Sorte mestecate à 160 cor. 300 Ezeys à 200 cor. 300 Furmind à 220 cor. 200 Traimmer à 220 cor. 2000 sorte de struguri veritabili de masă à 240 cor. per 1000 bucați, toate le vinde pe Riparia Portalis Prima școală de vierit a lui

SIMEON NEMENZ, Reichesdorf
(Posta Riomfalva).

MARE e norocul la KISS

Hârnicie, lucru și cruțare îți ajută după timp îndelungat să ajungi la bani, și totuși să ajungi repede și pe neașteptate bogat, e un noroc mare. De aceea cei mai mulți oameni cumpără losuri, pentru că au **meru speranța** de a ajunge bogați.

Indeosebi loteriile c. ung. priv. sunt preste tot iubite, pentru că din cele 125.000 losuri puse în circulație 62.500 bucăți câștigă, deci necondiționat **tot al doilea los câștigă!** Șansele de câștig sunt unice în felul lor, nu există în lume un plan de loterie care să fie atât de solid și favorabil.

Atât la emisiune cât și la trageri e controlată din partea regimului c. ung. și din aceasta cauză publicul are în losurile de clasă **toată încrederea.**

Norocul e neprețuit! Dela întâmplare depinde norocul multor oameni. În viața fiecărui om au fost și sunt momente, în cari își poate edifica norocul! Faceți o încercare de noroc cu acel număr, care stă lângă **numele Dtră** sau lângă numele unei persoane a Dtră iubite, care probabil la tragerea viitoare se va trage cu un câștig mai mare.

(106) 4-8

Încercați-Vă norocul la noi, căci

MARE e norocul la KISS!

CAROL KISS & COMP.

societate de bancă pe acții, colectura principală a loteriei de clasă c. ung. priv.

Biroul central:

IV. Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Filiale:

Erzsébet-körut 22. și Rákóci-ut 55. sz. a.

CUM VĂ NUMIȚI?

Acești numeri se capătă numai la noi:

Achil 8823	Claudia 48157	Filon 8801	Iosif 37456	Manase 102144	Rica 44712
Adam 9802	Clelia 79301	Flavus 64619	Irimie 108079	Maria 17004	Romul 613
Adelina 91537	Chirion 8243	Florea 57570	Irina 8817	Marcel 3375	Roza 107152
Adrian 4205	Coman 80076	Florian 41586	Irma 22272	Marin 107629	Rozina 64581
Adriana 13195	Constantin 90729	Flucus 39596	Jordache 89985	Mariș 37340	Sabin 102491
Agapia 73462	Cornel 107151	Foica 8184	Isidor 108393	Marius 90709	Samuil 68807
Agapiu 107658	Cornelia 6472	Francisc 78251	Isopescu 106161	Margareta 4213	Sebastian 23106
Aglaia 39063	Bucur 54722	Frosa 39054	Isac 17001	Matilda 39416	Sempronia 27355
Agnes 73314	Bacura 91937	Fulvia 105981	Iudita 54442	Maximilian 108376	Sever 45183
Alecu 102182	Daniil 29152	Furdul 9813	Iulia 107621	Mateiu 4214	Silvia 68816
Alice 105992	David 84012	Galea 107218	Iuliana 40644	Mihail 73302	Sofia 22189
Alexandru 90696	Delia 67607	Gane 91096	Iulius 18608	Milan 102104	Sofron 37459
Amalia 8395	Dinu 7490	Gavril 90450	Izabella 73340	Minerva 33900	Solomon 39413
Amos 91352	Dionisiu 4203	George 108076	Kálmán 86312	Minodora 8274	Sorin 93657
Ana 39767	Dora 50569	German 37463	Kamill 33836	Mioara 4204	Stefan 32070
Anastasiu 13048	Dorina 20564	Gherasim 39485	Karolin 96095	Miș 108108	Stella 56364
Andrei 40623	Dorotea 108043	Giurca 56057	Károly 95342	Mircea 22211	Tani 107173
Antoniu 14709	Duca 93659	Giurgiu 108005	Kázmér 654	Miron 60115	Teodor 91929
Antonia 949 9	Duma 91304	Gizella 78277	Katalin 4955	Moise 14769	Teofil 95339
Aristia 108059	Dumitru 96086	Gligor 13026	Kelemen 39406	Nascu 34283	Tereza 102102
Aron 90433	Ecaterina 41626	Grebenea 12701	Klára 27191	Natalia 479	Tiberiu 96063
Artemie 78300	Eleftera 73398	Greco 26192	Klotild 108113	Natescu 88059	Timotei 16881
Ascaniu 5201	Elena 8212	Graur 59052	Konrad 32099	Nelli 102195	Titu 8297
Augusta 39759	Ella 102535	Griga 509	Kornél 8357	Netti 8357	Toma 78469
Augustina 6465	Eeonora 93660	Gritta 8365	Kornél 24751	Niș 95345	Trandafir 3361
Augustin 5206	Elie 90135	Groza 94967	Kristóf 90802	Nonu 93671	Traian 105993
Aurel 23142	Elisa 100957	Grego iu 95001	Krisztina 39591	Nora 73215	Tullia 56306
Aurelia 103911	Esaveta 22152	Hareti 263 7	Laura 91347	Octavian 8528	Ulpian 91938
Aurora 106123	Eliseu 12716	H-lena 29551	Laurentiu 73221	Octavia 37478	Urdele 33803
Avel 488	Elvira 8186	Hermina 88168	Lavinia 27188	Ofelia 57507	Vasile 82627
Bahnt 102548	Ema 12713	Henric 21388	Lazar 2348	Olimpiu 102215	Valentina 100973
Barcianu 96051	Emanuil 94989	Hociota 91504	Leni 106155	Onisifor 3355	Valeriu 7497
Barcianu 96051	Emil 8156	Hortensia 8192	Leniș 17005	Otilia 23141	Valeria 4963
Beatrice 10498	Emilia 8397	Hugo 4225	Leonida 106027	Ovidiu 37350	Veronica 29246
Bena 13269	Eraclie 94990	Iacob 26703	Leontin 96084	Partene 98069	Veturia 623
Bendorfean 90678	Ermil 102218	Iancu 98054	Leontina 22175	Paraschiva 93649	Victor 22415
Benedict 8287	Eremia 4957	Ida 8298	Letitia 90795	Patriciu 95016	Vincentiu 108048
Beniamin 73400	Ernestin 90528	Ieronim 525	Lina 6403	Pavel 102105	Viorica 91523
Berta 8134	Eufrosina 100971	Ileana 79826	Livia 71107	Petru 684	Virgil 16512
Bianu 273 1	Eugen 90766	Ilie 105997	Livia 4953	Pompiliu 82105	Virginia 102297
Bibu 78293	Eugenia 54432	Iliescu 4409	Lisa 18601	Radu 63453	Walter 13606
Blăjean 13619	Eusebu 9808	Ilieș 86707	Longin 96075	Rafila 94220	Wladimir 91324
Boiu 96845	Eva 13165	Ilarion 108040	Luca 64227	Raicu 26578	Zacharie 67315
Boldea 197160	Erufan 99657	Ignatie 75004	Lucia 2335	Reo 91345	Zeno 95007
Bodea 50566	Fabus 5335	Ioiandri 91329	Lucian 73316	Relu 58138	Zenovie 108396
Borcea 38898	Felicia 19121	Ionescu 8295	Ludovica 3357	Remus 90710	Zina 87001
Brăteanu 63613	Filimon 106054	Iosefina 102290	Magda 486	Regina 37469	Zoe 67650
Camil 51193	Filip 63455				
Cecilia 28000					

Ne rugăm a comanda imediat, ca să nu se epuizeze numărul dorit!

Losurile de clasa I.

Prețurile:

Optime	Los coroane	1-50
Pătrar	"	3-
Jumătate	"	6-
Intreg	"	12-

Tragere:

în 19 și 21 Maiu.

Rugăm a tăia aici afară și a ni-l trimite nouă!

BILET DE COMANDA.

Cătră cassa de banca Carol Kiss & Comp, soc. pe acții.
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Rog pentru trimiterea de clasa primă
loteria XXVII și a planului oficioș.

Suma în Cor. } o trimit alăturat în mărci.
} o trimit prin mandat postal.
} binevoii a o ridica prin ramburs.
(Cele de prisos sunt a se șterge.)

Adresa exactă. } Numele
} Locul, strada, Nr. casei
} Poșta ultimă (Comitatul)